

Muutosmääräysten edellyttämät paikalliset lisäykset

4.Luku Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

4.2.3. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen (valtakunnallinen lisäys)

Tavoitteena on vahvistaa jokaisen oppilaan liikunnallisen elämäntavan edistämistä, opetukseen osallistumista ja oppimisen edellytyksiä sekä liikunnan merkitystä kokonaisvaltaisena elämäntaitona. Liikunnallisella elämäntavalla on myönteinen vaikutus muun muassa oppilaiden vireystilaan, keskittymiseen, oppimiseen, motoriseen kehitykseen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Liikunnallinen elämäntapa on myös yhteydessä mielen hyvinvointiin, psyykkiseen sopeutumiseen ja selviytymiskykyyn sekä jaksamiseen. Terveys- ja oppimisvaikutusten lisäksi liikunnallisen elämäntavan edistäminen ja oppilaiden osallisuuden kokemus tukevat koulu yhteisön arkea ja toimintakulttuuria.

Koulupäivien aikana liikunnallista elämäntapaa edistävät oppituntien toiminnallisuutta vahvistavat pedagogiset ratkaisut, erilaisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen, liikuntavälineiden monipuoliset käyttömahdollisuudet sekä liikkumista edistävät ratkaisut välitunneilla, siirtymätilanteissa ja koulun yhteisissä tilaisuuksissa. Liikunnallista elämäntapaa edistetään myös aamu- ja iltapäivätoiminnassa, kerho- ja harrastustoiminnalla, koulumatka- ja kuljetusjärjestelyillä sekä huomioimalla monipuoliset liikkumisen edellytykset koulujen ja niiden toimintaympäristöjen rakentamisessa ja käyttömahdollisuuksissa. Liikunnallisen elämäntavan edistämistä suunniteltaessa ja siihen liittyvissä järjestelyissä otetaan huomioon lapsen edun ensisijaisuus, oppilaiden tasa-arvoinen ja yhdenvertainen oikeus osallistumiseen sekä oikeus turvalliseen opiskelu-ympäristöön. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen perusopetuksessa kuuluu yhteistyö oppilaiden, kotien ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Harjavallan kaupunki

Jokaisessa koulussa tulee olla liikunnallista elämäntapaa edistäviä toimintatapoja tai -malleja. Mahdollisuuksien mukaan kouluissa on säännöllisesti pitkä välitunti, jonka aikana oppilaita kannustetaan liikkumiseen. Liikkumista lisätään myös varmistamalla liikuntavälineiden saatavuus välitunnilla. Koulujen sisätiloja, piha-alueita ja lähimaastoa hyödynnetään monipuolisesti erilaisten liikuntamahdollisuuksien tarjoamiseen. Välitunneilla järjestetään liikkumista edistävää välituntitoimintaa. Jokainen koulu järjestää lukuvuoden aikana vähintään kaksi liikuntapäivää. Move! -mittausten tuloksia hyödynnetään koulun toiminnan ja opetuksen suunnittelussa sekä terveystarkastuksissa. Kerhotoiminnan piiriin pyritään houkuttelemaan erityisesti vähän liikkuvia lapsia ja nuoria monipuolisella kerhotarjonnalla.

Koulut kirjaavat lukuvuosisuunnitelmiinsa, miten koulussa edistetään ja kehitetään liikunnallista elämäntapaa. Toiminnan seuranta ja arviointi toteutetaan opetusyksikössä määritellyllä tavalla.

Luku 5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

Luku 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat

Toimintamalli oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi ja suunnitelmalliseksi seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi:

Kouluun kiinnittymistä, koululäsnäoloa, vertaissuhteiden tukemista ja poissaolojen ennaltaehkäisyä on kuvattu luvussa 5.1 paikallinen tarkennus. Koulun lukuvuosisuunnitelmassa tarkennetaan konkreettisia, koulukohtaisia toimia.

Harjavallan perusopetuksessa poissaolot kirjataan Wilma-järjestelmään. Huoltajien tehtävänä on ilmoittaa opettajalle sairaus- tai muista poissaoloista välittömästi tilanteen sattuessa. Muihin kuin

sairauspoissaoloihin on etukäteen anottava kirjallinen lupa. Luokanopettaja tai luokanvalvoja seuraa säännöllisesti oppilaan poissaoloja. Kodin ja koulun välinen yhteistyö poissaolojen seurannassa tärkeää varhaisen puuttumisen kannalta.

Mikäli oppilaalla on luvattomia ja selvittämättömiä poissaoloja, luokanopettaja tai -valvoja keskustelee oppilaan ja huoltajien kanssa poissaolojen syistä. Tarvittaessa konsultoidaan opiskeluhuoltohenkilöstöä.

Harjavallan perusopetukseen on laadittu yhdenmukainen suunnitelma poissaolojen suunnitelmalliseen puuttumiseen. Mikäli tietty poissaolotuntimäärä täyttyy, ryhdytään toimenpiteisiin. Ensimmäisen kriittisen rajan ylityttyä opettaja tai luokanvalvoja on yhteydessä huoltajiin ja selvittää syitä poissaoloihin. Jos poissaolot ovat pääosin terveydellisiä, opettajan kanssa yhteistyössä sopien kouluterveydenhoitaja on yhteydessä huoltajiin. Mikäli poissaolomäärä kasvaa, kutsutaan koolle moniammatillinen ryhmä, oppilas sekä huoltaja. Työryhmässä on mahdollisuus pohtia syitä poissaoloille ja tuen tarpeita sekä oppilaalle että perheelle. Moniammatillisessa ryhmässä ovat paikalla tapauskohtaisesti koulukuraattori, kouluterveydenhoitaja tai koulupsykologi. Tilanteen mukaan oppilas ja huoltajat ohjataan tarvittavien palveluiden piiriin, kuten perheneuvolaan, sosiaalihuoltoon tai koululääkärin vastaanotolle.

Luokanopettaja tai -valvoja seuraa poissaolotilanteen kehittymistä myös puuttumisen jälkeen ja tarvittaessa moniammatillinen ryhmä kutsutaan koolle uudelleen.

Tukitoimista huolimatta voi poissaoloja tulla edelleen, jolloin täyttyy velvollisuus sosiaalihuollon kontaktiin. Ilmoituksen taustalla on huoli poissaolojen aiheuttamasta syrjäytymisriskistä sekä normaalin koulunkäynnin ja kehityksen vaarantumisesta.

Koulun lukuvuosisuunnitelmassa on kuvattu koulukohtaiset ja konkreettiset toimintatavat sekä niiden suunnittelu, mikä on koulukohtaisen opiskeluhuoltoryhmän tehtävä. Toimintamallin arviointi ja kehittäminen tapahtuu vuosittain eri tasoilla.

Oppilaat ja huoltajat osallistuvat poissaolokäytänteiden arviointiin ja suunnitteluun.

Luku 7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

7.9. Paikallisesti päätettävät asiat

Oppilaskohtaisen tuen pienryhmien koko ja muodostaminen

Erityisopettajan pienryhmässä voi olla korkeintaan kymmenen oppilasta. Pienryhmässä ei kuitenkaan saa olla kuin viisi sellaista oppilasta, jotka saavat oppilaskohtaisena tukitoimena erityisopetusta kokoaikaisesti tai yli puolet oppiaineen opetuksesta. Koulukohtaisesti, rehtorin johtamana, suunnitellaan erityisopettajien ja erityisluokanopettajien vastuulla olevat pienryhmät ja niiden tarkoituksenmukainen toiminta. Opetuksesta ja siihen liittyvästä sisällöllisestä suunnittelusta vastaavat erityisopettajat tiiviissä yhteistyössä luokan- ja aineenopettajien kanssa.

Luku 10 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

Luku 10.5 Paikallisesti päätettävät asiat

Harjavallan kaupungissa perusopetusta järjestetään vain suomen kielellä.

Opetus järjestetään samanaikaisesti suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän kanssa. Tukiopetusta annetaan tarpeen mukaan tai tunnille lisätään samanaikaisopetusta.

Oppitunneilla otetaan esiin oppilaan omaan kieli- ja kulttuuristaan liittyviä sisältöjä. Vahvistetaan oppilaan tietoisuutta oman kielen ja kulttuurin merkityksestä eri oppiaineiden yhteydessä.

Opettaja on yhteydessä huoltajiin ja kertoo oppilaan kielitaidon kehittymisestä suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän vaatimalle tasolle. Huoltajan esityksestä tehdään päätös siirtymisestä oppimäärä suomi toisena kielenä -oppimäärästä suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärään.

Oppilaan opinnot suunnitellaan yhteistyössä häntä opettavien opettajien kesken. Tarvittaessa laaditaan suunnitelma, mikäli oppilas siirtyy kesken lukuvuoden perusopetuksen suomalaiseen koulujärjestelmään ja suomen kielen oppiminen vaatii paljon tukitoimia.